

Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 2 juli 1950

Mede voor Fockema. Referte mijn telegram 207.

Buurman verzocht mij U nog het volgende te berichten:

1. Ik heb op 29 Juni, de verjaardag van Prins Bernhard, deputaties van Ambonezen uit Djakarta en Medan ontvangen die mij tevoren schriftelijk om audiëntie hadden verzocht teneinde van mij persoonlijk te vernemen wat het stond te wachten na de datum van 26 Juli.
 2. Daarbij kwamen - als verwacht - wederom de volgende hoofdzaken naar voren:
 - A. Zij vragen opschorting van de opheffing van het KNIL zolang de afvloeiing op Ambon nog niet geëffectueerd.
 - B. Indien de streefdatum 26 Juli niet verschoven kan worden en op die datum de afvloeiing op Ambon nog niet voltooid is wensen zij behoud van de militaire status onder Nederlands bevel en jurisdictie voor overblijvers.
 - C. Indien geen bevredigende oplossing kan worden bereikt, verzoeken zij deputaties in de gelegenheid te stellen hun zorgen in audiëntie naar voren te mogen brengen bij H.M. de Koningin.
 3. Het is duidelijk gebleken dat alles terug te brengen is tot angst voor repercussies van RIS, lees TNI langharige vrijheidshelden, indien zij na 26 Juli zouden worden gedemilitariseerd en ontwapend.
 4. Ik stond tegenover hen met lege handen, doch wel met de mond vol tanden, daar er geen reacties van de Nederlandse Regering bekend zijn en het standpunt van de RIS uiteraard niet met hen kon worden besproken.
 5. Als typerend voor de gevoelens van de Ambonezen zij vermeld
 - A. dat zij onomwonden en op roerende wijze verklaarden volkomen vertrouwen te hebben in de Nederlandse legerleiding waarvan zij nadere instructies afwachten. Sommigen wensten zelf geen gebruik te maken van de geboden gelegenheid voor een audiëntie bij Hatta, daarbij zeggend 'wij hebben slechts met U en niets met Hatta te maken'.
 - B. dat zij uitdrukking gaven aan grote dankbaarheid voor de door mij toegestane audiëntie, terwijl zij tot besluit daarvan de verjaardag van Prins Bernhard memoreerden en ons verzochten met hem een driewerf hoera uit te brengen op H.M. de Koningin en Prins Bernhard.
 6. Ik wijs de Nederlandse Regering nogmaals met nadruk erop dat loslaten van deze mensen niet alleen immoreel en onaanvaardbaar is, doch kan leiden tot ernstige repercussies zelfs tegen Nederlanders. Bovendien zou zulks het Nederlandse prestige zowel in Indonesië als internationaal ernstig schaden omdat het Nederlandse volk hierdoor openlijk zou blijk geven van gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel tegenover een grote groep Indonesiërs, die haar onder uiterst moeilijke omstandigheden steeds trouw zijn gebleven en meer dan hun plicht deden.
 7. Derhalve dring ik nogmaals aan op verschuiving van de datum 26 Juli naar een later tijdstip.'
- Ik verwijs verder naar mijn 227.